Socialdemokraterna
VÄRNAMO KOMMUN

Kommunalpolitiskt handlingsprogram för 2026-2030

Inledning

Värnamo står inför en tid av både stora möjligheter men även inför viktiga utmaningar. Under de kommande åren kommer kommunen att påverkas av demografiska förändringar, den gröna omställningen, digitaliseringens utveckling samt ett växande behov av trygghet, gemenskap och stark välfärd. Mot denna bakgrund presenterar Socialdemokraterna i Värnamo sitt kommunalpolitiska handlingsprogram för mandatperioden 2026-2030.
Den Socialdemokratiska politiken tar sin utgångspunkt i kamper mot orättvisor. Varje människa ska ges frihet att forma sitt liv och utvecklad efter sina egna förutsättningar, oavsett kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder. Ett jämlikt samhälle där vi alla får möjlighet att lyckas är grunden för ett starkt Värnamo.

Vår ambition är att Värnamo ska vara en trygg, inkluderande och framtidsinriktad kommun. Det innebär att vi vill investera i välfärden, stärka skolan, skapa goda förutsättningar för arbete och företagande genom hållbar utveckling och där vi bygger ett samhälle som håller ihop i hela kommunen. Barn- och unga ska ges en trygg start i livet, människor i arbetsför ålder ska ha goda förutsättningar till arbete, hälsa och balans i livet och äldre ska känna trygghet, värdighet och delaktighet.

Under mer än 50 år har Värnamo styrts av borgerliga partier inom Alliansen. Trots kommunens starka förutsättningar har utvecklingen inom flera centrala områden inte motsvarat invånarnas behov. Särskilt tydligt är det inom skolan där resurserna inte räckt till, likvärdigheten har brustit och resultaten har försämrats. Även inom övriga delar av välfärden, trygghet och social sammanhållning ser vi konsekvenserna av ett långvarigt Allians styre som saknat den kraft och vilja som krävs för verklig förändring. Nu är det dags för ett politiskt skifte i Värnamo.

Detta handlingsprogram är Socialdemokraternas vägledning för de kommande fyra åren, för beslut, prioriteringar och samarbete, Programmet utgår ifrån människors vardag, våra lokala förutsättningar och vår övertygelse om att politiken kan och ska göra skillnad. Med långsiktighet, ansvar och framtidstro vill vi utveckla Värnamo till en kommun där alla kan känna hopp, trygghet och stolthet.

Socialdemokraterna
VÄRNAMO KOMMUN

Värnamo är en fantastisk kommun att leva och bo i men vi vet att mycket kan bli bättre. I detta handlingsprogram pekar vi ut våra prioriterade områden för den kommande mandatperioden en stark välfärd för dig och din familj i livets alla skeden, en stark gemenskap där du bor och en stark ekonomi som gynnar våra invånare.

Skolan

Alla barn har rätt till en bra start i livet. Värnamo ska ha en jämlik kunskapsskola där varje barn och elev ges möjlighet att lyckas utifrån sina egna förutsättningar. Det arbetet måste börja tidigt, med fokus på tidiga insatser. Genom ett språkutvecklande arbetssätt redan i förskolan kan barn få rätt stöd i rätt tid och framtida svårigheter kan förebyggas eller lindras.

En förstärkt resurspool och en likvärdig elevhälsa med tyngdpunkt på förebyggande arbete ska säkerställa att varje barn får det stöd som krävs för att nå sin fulla potential. Skolor som under längre tid haft låga studieresultat ska kunna utses till *fokusskolor* och få riktat, forskningsbaserat stöd för att höja kvaliteten och stärka resultaten.

Alla barn ska ges möjlighet att börja dagen med en skolfrukost – för bättre lärande, ökad trivsel och bättre förutsättningar att orka hela skoldagen.

Vi ser att barnafödandet minskar, och att andelen 0–19 åringar i kommunen väntas minska med cirka 11 procent fram till 2034. Det innebär utmaningar men också möjligheter. Minskande elevkullar gör det möjligt att skapa mindre barngrupper och elevgrupper, vilket kan stärka både undervisning och arbetsmiljö för elever och personal.

Den som gör sitt bästa i skolan ska ha alla möjligheter att lyckas – oavsett var man bor, vilka föräldrar man har eller vilken skola man går på. Inga elever ska hållas tillbaka eller lämnas efter. Fördelningen av resurser till skolor måste därför grundas på elevsammansättning och faktiska behov.

Kunskap och bildning är avgörande för att alla ska känna delaktighet i vårt demokratiska samhälle. Därför är vi motståndare till friskoleaktiebolag där vinstintresset riskerar att stå över elevernas rätt till likvärdig utbildning och samhällets krav på kvalitet. Skolan ska sätta elevens lärande och utveckling främst.

En fullständig gymnasieexamen är den bästa garantin för att komma in på arbetsmarknaden. Därför krävs riktade insatser för att alla ungdomar ska ges möjlighet att fullfölja sina studier och stå starka inför framtiden.

Vi vill:

- Införa ett språkutvecklande arbetssätt i samtliga förskolor
- Införa en resurspool för behöriga lärare för att sätta in stöd där det behövs.
- Skolor, förskolor och elever ska få de resurser de behöver. Prioritera resurser efter elevsammansättning och faktiska behov, inte efter generella schabloner

- Stärka och utveckla elevhälsan i hela kommunen med fokus på förebyggande och hälsofrämjande arbete.
- Alla barn i grundskolan ska erbjudas skolfrukost
- Alla elever ska kunna gå ut grundskolan med godkända betyg
- Använda minskade barngrupper och elevkullar till att utveckla mindre grupper och mer individanpassad undervisning.
- Anpassa skolorganisationen långsiktigt för att skapa hållbar personalplanering och god arbetsmiljö
- Säkerställa att alla barn oavsett bakgrund, bostadsområde eller skola har samma möjligheter att lyckas i skolan.

- Riktade insatser till elever som riskerar att halka efter, med fokus på tidig upptäckt och snabb uppföljning. Exempel vid frånvaro, lägre resultat och liknande.
- Motsätta oss etablering och expansion av aktiebolagsdrivna friskolor i kommunen och säkerställa att kommunens resurser går till elevernas undervisning, inte till vinstuttag.
- Stärka kvaliteten i skolan genom kompetensutveckling, stabil personalförsörjning och långsiktighet.
- Utöka förebyggande arbete mot avhopp och frånvaro.
- Stärka stöd för elever som riskerar att inte bli behöriga till gymnasiet
- Alla ungdomar ska ges förutsättningar att nå fullständig gymnasieexamen
- Utveckla samarbetet med näringslivet och campus för ytterligare utbildningsvägar.
- Förstärk och utveckla förskola på obekväm arbetstid (nattis)

Ett Värnamo som satsar på barn- och unga

Vi vill satsa på ungdomar och deras rätt till en meningsfull och aktiv fritid. Genom att skapa fler möjligheter till fritidsaktiviteter vill vi bygga en kommun där unga kan mötas, utvecklas och växa – både som individer och som samhällsmedborgare, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder, social utsatthet eller ekonomiska förutsättningar.

För att detta ska bli möjligt behöver kommunen stärka stödet till föreningslivet. Utöver helt eller delvis subventionerade fritidsaktiviteter vill vi införa kollektivtrafikkort till alla högstadie- och gymnasieelever som gäller även under helger och lov. Detta gör det enklare för unga att ta del av fritidsutbudet och skapa självständiga resvanor.

Vi vill också knyta samman och samordna skolskjutsbehovet med den ordinarie kollektivtrafiken, för att underlätta hållbart resande och tidigt vänja elever vid att använda kollektivtrafik.

Socialdemokraterna
VÄRNAMO KOMMUN

Fritidsgårdarna spelar en viktig roll för många ungdomar, och vi vill utveckla fritidsgårdar på flera orter i kommunen. Tomma lokaler kvällar, helger och lov kan användas som aktivitetsytor, vilket skapar fler mötesplatser för unga utan stora kostnader.

Vi ser också ett behov av ett centralt beläget "Ungdomens hus" där unga kan mötas och delta i aktiviteter. För elever som bor på orter utanför centralorten ska det finnas skjutsmöjligheter till huset, om detta inte kan samordnas med ordinarie kollektivtrafik

Vi vill:

- Öka ekonomiskt stöd till föreningar som erbjuder fritidsaktiviteter för ungdomar
- Införa helt eller delvis subventionerade fritidsaktiviteter för alla barn och ungdomar
- Kostnadsfri kulturskola
- Ge alla högstadie- och gymnasieelever kollektivtrafikkort som gäller även på helger och lov samt verka för samordning av skolskjuts och ordinarie kollektivtrafik för att underlätta hållbart resande.
- Utveckla mobila fritidsgårdar på fler orter, inklusive användning av lokaler som står tomma kvällar och helger.

- Etablera ett centralt beläget ungdomens hus med aktiviteter inklusive skjutsmöjligheter för de barn som bor utanför centralorten.
- Säkerställa att ungdomsverksamheten är tillgänglig för alla, oavsett bakgrund eller ekonomiska förutsättningar.
- Främja mötesplatser som stärker social gemenskap och delaktighet i kommunen
- Öka samarbete mellan förvaltningar för att möjliggöra aktiviteter för barn- och unga på bästa sätt.

Äldrevänlig kommun

Värnamo har varit förskonat och har många friska äldre. Hälsa har idag ingen maxålder och vi ser att andelen äldre i kommunen ökar och att vi får leva längre är en stor framgång men som också ställer höga krav på en väl fungerande omsorg. Värnamo kommun förväntas fram till 2034 en ökning på närmre 5 procent i andelen äldre mellan 67–79 år. Andelen 80 år och äldre förväntas öka med ca 29 procent. Vi måste därför satsa på förebyggande insatser för äldre genom bland annat att skapa platser att umgås på, genom kulturen och genom fysisk aktivitet. Att bo kvar hemma så länge man önskar ska vara möjligt och med välfärdsteknik och digitalisering ökar möjligheterna, samtidigt är det viktigt att man känner sig trygg med att den dagen vårdbehovet infinner sig ska man få den vård man behöver. Anhöriga ska få lov att vara anhöriga och inte ofrivilliga vårdare.

Vi vill:

- Skapa lokala seniorträffpunkter i olika kommundelar
- Utveckla kulturhus och bibliotek med dagtidssatsningar för äldre
- Stöd till föreningar och frivilligorganisationer som ordnar aktiviteter för äldre
- Införa fler ”öppna luncher” eller gemensamma måltider för äldre som bor hemma.
- Subventionerad träning för 67+ (balans, styrka, fallprevention)
- Hälsoförebyggande samtal
- Utveckla trygga promenadstråk med sittplatser och möjlighet till fysisk aktivitet ex utegym.
- Erbjuda rehabiliterande insatser tidigt, innan behov av hemtjänst uppstår.
- Starta digitala stödteam som hjälper äldre hemma (mobil, surfplatta, e-tjänster)
- Utveckla och införa välfärdsteknik som trygghetskameror, digital nattillsyn och läkemedelspåminnelser (tekniken ska alltid kombineras med mänsklig kontakt och valfrihet)
- Utöka bostadsanpassningsstöd och rådgivning tidigt
- Utveckla seniora boenden med gemensamhetsytor och personal nära till hands.
- Utveckla samverkan mellan kommun och region så ingen faller mellan stolarna.
- Införa anhöriglots som hjälper till att samordna stöd.
- Erbjuda avlastning, samtalsstöd och utbildning för anhöriga där det behövs.
- Anhöriga ska få vara anhöriga, inte ofrivilliga vårdare
- Flexiblare former av korttidsvård
- Möjlighet för äldre att påverka utformningen av omsorg och aktiviteter.
- Trygghetsboenden med gemensamma utrymmen som matsal för måltider och aktiviteter.
- Rätt bemanning/ stöd när någon kommer hem till eget boende efter vård.
- Införa aktivitetshandläggare.

Låt landsbygden växa

I Värnamo kommun bor en hög andel utanför centralorten. Landsbygd och tätort växer sida vid sida och gör vår kommun till en levande landsbygd. Vi skall driva på regionen för en väl utbyggd kollektivtrafik till rimliga kostnader där vi också ställer krav på planeringsfokus i verkligheten. Vi ser även här att man bör kunna kombinera skolskjuts med ordinarie kollektivtrafik för att skapa bättre förutsättningar till ett hållbart resande. Vi behöver stärka cykelinfrastrukturen för att öka förutsättningarna att cykelpendla säkert mellan kommunens olika orter.

Vi vill:

- Verka för kollektivtrafik som fungerar i vardagen
- Landsbygdslinjer med anropsstyrd trafik som kompletterar ordinarie busslinjer där underlaget är svagare.
- Tydliga krav på regionen att kollektivtrafikplaneringen utgår ifrån pendlingsmönster, arbetstider, skolstart och möjlighet till en meningsfull och aktiv fritid.
- Rimliga taxor med rabatt för återkommande pendlare.
- Pilotprojekt där skolskjuts samordnas med linjetrafik, särskilt i ytterområden.
- Säkra sammanhängande pendlingscykelvägar i och utanför centralorten.
- Bättre vinterunderhåll av cykel- och gångvägar för att möjliggöra tillgänglighet året runt.
- Cykelparkeringar vid hållplatser för att underlätta kombinationsresor.
- Skyltning av cykelvägar och dess destinationer.
- Stöd till elcyklar och lådcyklar, särskilt riktade till landsbygdsboende. Testperioder för gratis eller subventionerad kollektivtrafik på utvalda landsbygdslinjer.
- Informationskampanjer om hållbara resealternativ anpassade även för landsbygden- inte bara för storstaden.

Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld

Tjejer och killar ska ha lika villkor till trygghet och möjligheter till ett fritt och aktivt liv. Gamla föreställningar om könsroller hindrar framför allt flickor och unga kvinnor att fritt forma sina liv. Kvinnor är mer drabbade av våld och förtryck än män.
Föreställningar om heder begränsar kvinnors liv och bidrar till utanförskap.

Vi vill:

- Införa handlingsplan som även omfattar arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck med tydliga ansvarsfördelningar.
- Införa obligatorisk utbildning för personal inom skola, förskola, Socialtjänst, fritidsverksamhet och äldreomsorg i att upptäcka och bemöta våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.
- Systematiskt normkritiskt arbete i skolan för att motverka destruktiva könsroller och stärka flickors och pojkars rätt till självbestämmande.
- Våldsförebyggande program riktade till pojkar och unga män med fokus på jämställdhet, relationer och ansvar.
- Tydliga rutiner i skolan för att upptäcka och agera vid misstanke om hedersförtryck eller våld i hemmet.
- Stärkt elevhälsa och kuratorsstöd för flickor och unga kvinnor i utsatta situationer.
- Införa snabb och individanpassad hjälp från socialtjänsten, inklusive samtalsstöd, juridisk vägledning och stöd till egen försörjning.

- Långsiktigt stöd till kvinno- och tjejjourer och andra organisationer som arbetar med hedersrelaterat våld.

- Stöd- och behandlingsprogram för våldsutövare för att bryta våldsspiraler och förebygga återfall.
- Regelbunden uppföljning och redovisning av kommunens arbete mot våld och hedersrelaterat förtryck.

Attraktiv kommun - Tillväxt och arbetsgivarskap

Värnamo kommun ligger strategiskt där två av Sydsveriges viktigaste transportleder möts: E4:an i nord-sydlig riktning och riksväg 27 i öst-västlig riktning. Det ger oss stora fördelar när det gäller pendling, näringslivsutveckling och logistik. Kommunen präglas av ett starkt och innovativt näringsliv med rötter i tillverkningsindustrin och en mångfald av små och medelstora företag i sann Gnosjöanda. Här finns goda möjligheter till arbete och kommunen ska göra sin del för att företagen ska kunna rekrytera rätt kompetens genom nära samverkan och relevanta utbildningsvägar.

En hög kvalitet i den offentliga servicen är avgörande för att människor och företag ska vilja etablera sig och stanna kvar i Värnamo. För att möta framtidens kompetensförsörjning behöver kommunen både stärka sin attraktionskraft som arbetsgivare och skapa förutsättningar för att befintliga medarbetare ska trivas, utvecklas och vilja stanna kvar.

Värnamo kommun ska vara en arbetsgivare som kännetecknas av god arbetsmiljö, jämställdhet och likvärdighet. Heltid som norm ska fortsatt vara en självklarhet. Vi ska erbjuda goda villkor och förmåner, främja utveckling i arbetet och ha ett ledarskap som skapar trygghet och delaktighet. Arbetskläder och arbetsskor ska vara en självklarhet för vår personal. Kommunen ska värna och stärka sina goda relationer med de fackliga organisationerna och involvera dom mer.

Som kommun ska vi vara snabba, tillgängliga och professionella i vårt bemötande gentemot företagare och invånare. Näringslivet ska ges de bästa möjliga förutsättningarna att utvecklas, bland annat genom att kommunen säkerställer tillgång till rätt kompetens och genom att vi stärker samarbetet mellan skola och näringsliv. För att vara attraktiv som kommun måste vi vara både en stark samarbetspartner till näringslivet och en trygg arbetsgivare för våra medarbetare, det är då vi bygger ett Värnamo som fortsätter växa och utvecklas.

Mål:

- Fortsätta utveckla industriområden och möjliggöra ny mark för etablering i närheten av Hörle och utmed nya sträckningen mellan Bor och Bredasten.
-

- Förbättra den kommunala serviceprocessen för företag med snabbare handläggning.
- Utöka samarbetet mellan skola, näringsliv och Campus Värnamo för att matcha utbildningar med lokala kompetensbehov.

- Skapa fler vägar till yrkesutbildningar
- Utveckla vuxenutbildningen för att möjliggöra karriärväxling och snabbspår för bristyrken.

- Inrätta ett kommunalt kompetensråd tillsammans med näringslivet för att följa utvecklingen och stärka matchningen.
- Öka antalet praktikplatser, APL- platser och studiebesök i kommunens verksamheter och privat sektor.
- Bibehålla heltid som norm i yrkesverksam ålder
- Införa rätt arbetskläder och arbetsskor där det är relevant
- Erbjuda tydliga karriärvägar och kompetensutveckling för alla medarbetare.
- Arbeta för jämställdhet, likvärdighet och inkluderande arbetsplatser i hela organisationen.
- Införa servicegarantier med tydliga svarstider i kontakter med företag och invånare.
- Utveckla digitala tjänster som underlättar ansökningar, tillstånd och kontakter med kommunen.
- Stärka kundorienterat arbetssätt i hela organisationen för att öka tillgänglighet och förtroende.
- Öka transparensen gentemot företag genom bättre information om processer, tidslinjer och beslutsunderlag.

Ansvarsfull ekonomi för framtidens Värnamo

Värnamo kommun står inför stora ekonomiska utmaningar samtidigt som vi är högt belånade. I dagsläget amorterar inte kommunen på sina lån vilket innebär att skulder skjuts på framtiden.
Socialdemokratin tar ansvar för både dagens och morgondagens Värnamo. Det betyder att vi måste föra en långsiktigt hållbar ekonomisk politik som stärker kommunens ekonomi och ökar handlingsfriheten och tryggar välfärden, inte minst för kommande generationer.

För att minska låneberoendet behöver kommunen uppnå stabila och höga resultat så att en större del av investeringarna kan finansieras med egna medel i stället för nya lån. Det är ett ansvar vi är beredda att ta.

Socialdemokraterna
VÄRNAMO KOMMUN

En stark ekonomi är inte ett mål i sig, det är en förutsättning för jämlik välfärd, trygga jobb, hållbar utveckling och att inte skjuta kostnader till kommande generationer.

Vi vill:

- Ha ordning och reda i ekonomin med tydliga resultatmål, som säkerställer att kommunen bygger upp eget kapital, för framtida investeringar.
- Införa en långsiktig amorteringsplan för kommunens lån.
- Satsa på egen anställd personal då det är både tryggare och billigare i längden.
- Minska kostsamma kortsiktiga lösningar som dyra konsulter och tillfälliga bemanningslösningar.
- Tidiga ekonomiska åtgärder i stället för panikbesparingar.
- Social hållbarhet ska alltid vägas in i ekonomiska beslut.

Socialdemokratisk politik handlar om ansvar, rättvisa och framtidstro. Vi vill lämna efter oss en kommun med stark ekonomi, låg skuldbörda och en välfärd som håller!! Inte räkningar som nästa generation får betala.